

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SEPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Modificarea art. 75 din codicele de procedură civilă.
Creditul funciar de Ath. Demetrian.

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de casație secția II: Filip Heilpern cu Societatea anonimă «Atza și Bourul»

Tribunalul Ilfov secția III: H. I. Borănescu cu Șt. Ștefu.

Judecătoria Ocolului Snagov: Aretia N. Mișu cu General I. Oprescu.

Informațiuni. Bibliografie.

Modificarea art. 75 din codicele de procedură civilă

Zilele acestea s'a votat de către Senat, în urma unor lungi debateri, proiectul de lege modificător al art. 75 din codul de proc. civilă, și anume: alin. 8 și 9 din acest articol, privitoare la chemarea în judecată a cetelor de moșneni. Până astăzi tribunalele noastre au variat încontinuu asupra interpretării ce trebuia dată acestor aliniate. Tot-d'auna se întrebau: cum vor fi citate cetele de moșneni? Prin o citație colectivă, sau fie-care moșnean individual? În procesele cu cetele de moșneni se aplică art. 151 pr. civ.? Sau, în cas de moarte a unui moșnean, procesul se suspendă? Prin proiectul de lege votat, și al cărui copriș îl publicăm în No. de astăzi, se stabilește procedura ce trebuie urmată în această materie, atât față de cetele de moșneni cât și de foștii clăcași împroprietăriți în masă.

Lăsând de oparte cestiunea de principii, cum că prin acest proiect s'ar introduce o dispozițiune

excepțională prin care se deroagă de la principiile generale de drept, că s'ar fi aducând o atingere principiului proprietății individuale a micilor proprietari rurali, că dreptul nostru e un drept individualist, cestiune ce s'a desbătut pe larg în Senat, credem, având în vedere neajunsurile la care dă loc în practica judecătorească, redacțiunea insuficientă a art. 75, credem că modificarea adusă e bună și curmează pentru tot-d'auna discuțiunile și interpretările variu la care s'a dat loc. E de dorit ca guvernul să ducă acest proiect de lege și la Cameră, pentru ca, votat și acolo, să poată fi pus cât mai curând în aplicare.

O observațiune justă avem de făcut cu această ocaziune. E un sistem nenorocit acesta ca pe fiecare sesiune a parlamentului să se modifice câte un art. sau numai câte un alineat din cutare sau cutare legiuire. Cu sistemul acesta se aduce o perturbare în legiuirile noastre, pentru practica de toate zilele. Și magistrații și avocații, ne având un text complet și uniform, se ved de multe ori surprinși în interpretarea și aplicarea legilor cu câte un alianiat modificat la cine știe ce epocă, pe care cu greu îl pot descoperi în colecția „Monitorului Oficial“. Cât despre autorii care ar voi să colecționeze și să adnoteze codicii noștri, nu vor avea nici o dată curagiul să întreprindă o lucrare atât de obositoare știind bine că peste un an cel mult, lucrarea lor va trebui din nou preschimbată pentru a'i adauga un nou articol ori aliniat. Numai art. 75 din pr. civ., a dat naștere la controverse? S'a constatat că Codul de procedură civilă, Codul civil chiar și Codul penal copriș

dispozițiunii care se contrazic unele pe altele; deci întreaga noastră legiuire trebuie revizuită.

Art. 131 din Constituțiune, pune obligațiunea pentru Corpurile legiuitoare de a lua în cercetare întreaga noastră legislațiune căutând a pune în concordanță toate legiuirile. Nu crede oare guvernul că a sosit timpul de a se procede la o asemenea lucrare?

LEGE

Modificatoare art. 75 din codul de procedură civilă

Art unic. Alin. 8 și 9 de sub art. 75 din c. pr. civ. se modifică precum urmează adăugându-se la finele articolului aliniatele următoare:

Alin. 8. In acțiunile de orice natură cetele moșnenilor și locuitorii împroprietăriți dar neîmpărțiți, se vor chema printr'o citație colectivă în două exemplar, însoțită și de două copii de pe cererea reclamantului. Această citațiune va cuprinde numele cetei de moșneni săi numele obștei locuitorilor împroprietăriți dar neîmpărțiți, numele moșiei pe care sunt împroprietăriți și numele comunei în care este situată moșia, și se va da de agentul judecătoresc primarului comunei unde ceata și are sediul principal.

Alin. 9. Primarul, împreună cu consiliul comunal, va vesti îndată prin toabă sau trompetă pe moșnenii săi locuitorii împroprietăriți să se prezinte la primărie în cea d'întăiu Duminecă de la primirea citației. Celor ce se vor prezenta, după ce li se va nota numele, li se vor pune în cunoștință citația și reclamația; un exemplar al citației și reclamației se va încredința unuia dintr'ênșii, de preferință unuia cu știință de carte; iar al doilea exemplar de pe citație și reclamație se va lipi pe ușa primăriei. Toate aceste operațiuni se vor constata sub pedeapsă de nulitate printr'un proces-verbal subscris de primar și de consiliul comunal.

Alin. 10. Proces-verbal, încheiat în condițiunile de mai sus se va înainta de primar judecătoriei respective înainte de înfățișare.

Alin. 11. Moșnenii săi locuitorii împroprietăriți incapabili de a sta în judecată se vor considera ca reprezentăți de către cei-l'alți moșnenii săi locuitori majori și capabili.

Alin. 12. Pentru comunicarea copieii de pe o hotărîre judecătorească către moșnenii săi locuitorii împroprietăriți, dar neîmpărțiți se va procede conform cu cele prescrise pentru citațiuni, cu deosebire că una din copiile după hotărîre nu se va mai lipi pe ușa primăriei ci va rămâne depusă în arhiva comunei, ci numai copie de pe dispozitivul hotărîrei, certificată conform cu originalul de primar și consiliul comunal, se va afișa pe ușa primăriei.

Alin. 13. In toate acțiunile cu moșnenii săi locuitorii împroprietăriți dar neîmpărțiți, nu se va aplica art.

151 din pr. civ., nici suspendarea procesului pentru cas de moarte a unuia dintr'ênșii.

Alin. 14. In acțiunile reale și în cazul, când reclamantul și-ar avea proprietatea limitată cu mai multe proprietăți divizate de ale locuitorilor împroprietăriți și împărțiți, se vor cita printr'o singură citație tot în modul cum s'a arătat mai sus, însă citația va trebui să cuprindă numele tuturor acelor locuitori care fac parte în proces. Tot ast-fel se vor comunica și hotărîrile judecătorești.

Alin. 15. Când un proprietar, prin hotărnicie, acțiunii posesorii sau petitorii, ar reclama de la un locuitor împărțit, pământ din cel ce i s'a atribuit prin împărțeaala făcută fie prin hotărîre, fie prin act autentic, acel locuitor pentru chemarea în garanție a foștilor lui copărtași va beneficia de dispozițiunile alinatelor de mai sus de sub acest articol, putând să'i cheme ca obște.

Alin. 16. Primarii și consiliile comunale care nu se vor conforma acestor îndatoriri și vor da ast-fel loc la o amânare, vor putea fi condamnați în mod definitiv și executorii de instanța judecătorească înaintea căreia este pendinte procesul, la o amendă de la 50 până la 200 lei veri de câte ori se vor face culpabili.

CREDITUL FUNCICIAR

Am citit în desbaterile Senatului, că din inițiativă parlamentară, s'a propus un proiect de lege pentru înființarea unei a doua Societăți de credit funciar rural-urban.

De la început propunătorii proiectului făcu o confușiune, căci dacă e vorba să mai înființăm o Societate de credit funciar pe lângă cele existente, de ce n'am înființa două societăți de rangul al doilea, una pentru Creditul funciar urban, și alta pentru Creditul rural, pentru că știut este, că interesele Creditului urban sunt cu totul distincte, de ale Creditului funciar rural.

Dar nu e chestiunea dacă trebuiesc înființate încă una sau două societăți, chestiunea este că o nouă Societate de credit d'al doilea rang, este inutilă, ineficace și chiar vătămătoare, după cum vom dovedi prin acest articol.

Propunătorii proiectului zic așa: că credittele funciare actuale, acordă împrumuturi numai jumătate din valoarea proprietăților, adică 50 la 100, a doua Societate va acorda încă 250/0, și lumea n'ar mai fi nevoită să alerge pe la cămătari.

Am zis că e deosebire între interesele credi-

tului funciar urban, de ale creditului rural, deci în acest articol, vom discuta propunerea numai în ce privește pe Creditul funciar urban, rămânând ca pentru Creditul rural, printr'un studiu deosebit să arătăm ce anume reforme ar trebui făcute, cari ar putea să aducă un serviciu și un folos real proprietarilor rurali, agricultori și prin urmare avuției naționale.

Susținem, că Creditul urban acordând azi 50 la sută din valoarea imobilului, acordă maximum ce poate acorda negreșit după prețuirea ce se face, pentru cuvîntul, că împrumuturile se fac pe termene lungi de 20—30 și chiar 40 ani; și dacă e posibil ca valoarea terenului să crească în acest timp, este însă incontestabil, că cu cât valoarea terenului are posibilitatea de a se urca, cu atât construcția, clădirea se depreciază, fie prin us, fie printr'o întreținere neîngrijită, fie prin viții de construcțiune, fie chiar prin sistemul primăriilor de a schimba alinierea stradelor după plac, sau după diferite influențe. În acest caz care este siguranța, soliditatea și garanția scrisurilor Societății creditului d'al doilea rang, pentru că deprecierea imobilului privesce mai mult pe a doua Societate, mai ales când și ea va acorda împrumuturi tot pe termene lungi, dacă în adevăr ar voi să facă un serviciu și o înlesnire proprietarilor.

Dar să luăm și o altă împrejurare, ca un rebel al țerei, sau o crasă financiară, ar scădea scrisurile funciare urbane cum s'a întâmplat în anii 1876 și 1877, că ajunseseră scrisurile urbane la 56 mult 60 suta; ce se face Societatea Creditului urban de al doilea rang în aceste împrejurări, căci scrisurile sale vor ajunge aproape fără valoare. Ce vor face proprietarii cari ar avea nevoie să se împrumute la a doua Societate.

Să aștepte trecerea evenimentelor? Apoi cu cât vor aștepta nevoile, și ratele datorite primei Societăți se înmulțesc; să puie imobilele în vânzare? Cumpărătorii nu se prea îmbulzesc în cas de crasă. Eacă o situațiune din cele mai precarii, căci Societatea de al doilea rang ca să nu lase a se vinde imobilele pe un preț de nimic, va fi nevoită să-i rămâie imobilele asupra sa; prin urmare scopul propus nu l-a ajuns, de unde se vede ineficacitatea propunerii.

Este stabilit prin lege, că Creditul Urban nu

poate acorda azi de cât 50 la sută din valoarea imobilelor. Dar în fapt și în practica lucrurilor, este știut că valoarea proprietății nu se calculează după valoarea reală, ci după aprecierea experților, după raportul consilierului delegat, după perspectiva ridicărei și valorii într'un timp apropiat sau depărtat, în fine după aparențe, care prețuire dacă nu tot-d'auna e prea exagerată, în majoritatea cazurilor este cu siguranță urcată. Să dăm un exemplu care va învedera lucrurile. Un imobil prețuit de experții de credit la 100.000 lei, se va acorda proprietarului 50.000 lei. Proprietarul mai are nevoie de bani, se adresează la a doua societate care îi mai dă încă 25.000 lei. Rata anuală procent și amortisare la ambele împrumuturi va fi cel puțin 4.500 lei. Proprietarul din diferite împrejurări nu poate plăti, după trei rate întârziate, imobilul se pune în vânzare prin licitație publică, până să se vînză devine exigibilă și a patra rată, va să zică: 50.000 lei datoraiți primei societăți, 25.000 lei datoraiți celei d'a doua societăți, fac 75.000, plus 18.000 lei ratele datorate și întârziate (cari și ele au dobîndă oare-care art. 36 din lege) plus fonciera, imobilul se găsește dator 95.000 lei. Desfid pe orî-cine să'mi dovedească sau să'mi afirme că la licitație va eși vre'o dată, chiar în timpuri fericite, suma de 95.000 lei; prin urmare crearea societății a doua, este și inutilă și ineficace, ba este și vătămătoare căci va aduce pe piață un stok de hîrtii, care va deprecia și cele-l'alte scrisuri fonciare și toate valorile române aflate azi în comerț.

Bine am zis dar că actuala societate de Credit dând 50% din valoarea imobilului dă maximum ce poate da, ca bună măsură pentru siguranța și menținerea valorilor. Actualul Credit funciar urban acordând împrumut 50% după prețuirea ce se face, lucrează cu multă înțelepciune, pe de o parte satisface legea, iar pe de alta impacă pe împrumutat pentru că îi dă mult mai mult, îi dă aproape două treimi din valoarea reală a proprietății, fiind-că repet prețuirea în majoritatea cazurilor este mai mare de cât valoarea reală a proprietății.

Iniințarea celei d'a doua societăți este o vorbă deșartă și pentru alt cuvînt. În legea actuală Societăți, se prevede că după trei ani de la efectuarea împrumutului, proprietarul va putea cere

un supliment de împrumut, și Societatea poate să îi acorde dacă se găsește cu plata ratelor la curent, și dacă are o îngrijire pârintească asupra imobilului (art. 29 din lege).

Tot în actuala lege (art. 39), proprietarul când va fi plătit a patra parte din datoria sa, are dreptul ca cele trei sferturi, să fie amortisate tot în numărul de ani, hotărît ca pentru capitalul întreg.

Prin urmare înlesniri mari se fac împrumutului în toate privințele, și a umbla cu înființări de noi *Credite*, ar fi să *discredităm* actualele *Credite*, tocmai acum când cu toți constatăm că aceste instituțiuni au progresat, și se găsesc în plină prosperitate.

Ath. Demetrian
Avocat.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 25 Ianuarie 1899

Președenția d-lui N. MANDREA, Președinte

Filip Heilpern cu Societatea anonimă «Atza și Bourul»

Peremțiune. — Dacă se poate perima numai opozițiunea, rămând în picioare hotărîrea pronunțată în lipsă, ori-că, opoziția fiind în termen, perimarea nu se poate face de cât asupra întregii instanțe.

După art. 157 din procedura civ., dacă opozițiunea se admite, hotărîrea dată în lipsă încetează de a mai exista. In materie comercială, dreptul de opozițiune se exercită în virtutea principiului: «*j'oppose parce que j'oppose*», fără să fie nevoie pentru acest sfârșit de o anume hotărîre a tribunalului, de oare-ce, după art. 894 din codul de comerț, oponentul nu e ținut să justifice cauzele absenței.

Dacă printre cauzele de admisibilitate ale opozițiunii s'ar înțelege și tardivitatea ei, (art. 157 pr. civ.), ea se consideră neavenită, în cât nu e nevoie de perimare, ci de respingerea ei ca tardivă.

Opozițiunea primită în termen, departe de a începe o instanță nouă care să se poată perima deosebit, nu e de cât urmarea instanței introduse de partea reclamantă, care, ca unul ce a introdus-o, nu poate cere perimarea deosebită a opozițiunii.

Decisia No. 21/98. — Casată, după divergență, decisiunea Curței de apel din Galați, secția II No. 23¹⁾ din 28 Mai 1898 dată în proces cu F. Heilpern cu Societatea anonimă «Atza și Bourul».

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. Hântescu;

S'a ascultat d-l avocat D. Chebapci în desvoltarea motivelor de casare, și d-l avocat Gamulea în combateri; Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Greșită interpretare și violarea art. 257 și 376 cod. civ., combinate cu art. 903 cod. comercial și esces de putere»;

Considerând că reese din decisiunea supusă recursului că Societatea anonimă «Atza și Bourul» intimată de azi a obținut în contra lui Filip Heilpern, recurentul de azi, sentința tribunalului Covurlui No. 71/98, dată în lipsă, prin care recurentul era condamnat să restituască părții intimată o cambie în valoare de 6000 lei;

Considerând că recurentul de azi făcând opozițiune în contra acestei sentințe dată în lipsă, partea intimată a cerut în cele din urmă perimarea numai a opozițiunii, pentru cuvântul că a trecut un an (art. 895 cod. com.) de la cel de pe urmă act de procedură;

Considerând că atât tribunalul de prima instanță cât și Curtea de apel din Galați prin decisiunea supusă recursului, au primit cererea de perimare și au declarat perimată numai opozițiunea, pornind de la ideia că hotărîrea dată în lipsă a rămas în picioare;

Considerând însă că, după art. 157 din pr. civ., dacă opozițiunea se admite, procedura se reîncepe din punctul în care se afla când a lipsit oponentul, adică din punctul în care se afla înainte de hotărîrea dată în lipsă, așa că opozițiunea odată primită, hotărîrea dată în lipsă încetează de a mai exista;

Considerând că în materie comercială opozițiunea e de drept și în puterea legii primită (*j'oppose*, parce que *j'oppose*), fără să fie nevoie pentru acest sfârșit de o anume hotărîre a tribunalului, de oare-ce, după art. 894 c. com., oponentul nu e ținut să justifice cauzele absenței;

Considerând că în zadar se întâmpină că, după art. 157 din pr. civ., caută să se hotărască mai întâiu, nu numai dacă oponentul a justificat cauzele absenței, dar și dacă opozițiunea este făcută în termen, căci în cazul de față nu se susține de nimeni că opozițiunea ar fi tardivă;

Considerând, de altă parte, că, chiar în cas de tardivitate a opozițiunii, ar fi loc, după însăși natura lucrurilor, la respingerea opozițiunii ca neadmisibilă, iară nu la perimarea numai a opozițiunii, o opozițiune făcută peste termen neavând nici o ființă;

Considerând prin urmare că hotărîrea dată în lipsă încetând după cele de mai sus de a exista în minut ce s'a făcut opozițiune, e clar că opozițiunea, departe de a începe o instanță nouă, care să se poată perima deosebit, nu e de cât urmarea instanței introduse de partea reclamantă;

Considerând că partea intimată de azi care a introdus întreaga instanță prin reclamațiunea ce a pornit-o, nu cere și nu poate cere perimarea deosebită a opozițiunii, nu e de loc admisibilă după desvoltările date mai sus. Pentru aceste motive, casează etc.

¹⁾ A se vedea publicată în *Curierul Judiciar* No. 28 din 9 August 1898, pag. 222.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA III

Audiența de la 16 Aprilie 1898

Președenția D-lui G. CRĂSNARU, Judecător

Sentința No. 228

H. I. Borănescu cu Paulina și St. Ștefu

Creditorii succesiunii.— Dacă ei pot lua o inscripție hipotecară asupra bunurilor. — Ce condițiuni trebuiesc îndeplinite în acest scop.—(art. 781 și 1743 cod. civ).

Creditorii succesiunii, spre a asigura drepturile lor față de creditorii personali ai moștenitorilor, au un drept de preferință pe care îl dobândesc prin inscripțiunea creanței lor în registrele publice de ipotecă în termen de șase luni de la deschiderea succesiunii. Creditorii ce nu au luat inscripție hipotecară în termen de șase luni nu sunt considerați ca decăzuți; ei pot lua inscripțiune, însă efectele ei se produc numai față de creditorul hipotecar posterior inscripțiunii luate.

Este fără interes a se discuta dacă dreptul creditorilor unor moșteniri de a cere separațiunea bunurilor, constituie sau nu un privilegiu propriu zis, adică dacă conferă dreptul de a urmări imobilul în mâinele oricărui deținător, sau numai un drept de preferință asupra prețului; când cesțiunea de resoluat este a se ști dacă, fără să se fi intentat acțiune de separațiune de bunuri, se poate lua inscripție hipotecară.

Din combinațiunea art. 781 și 1743, nu rezultă că legiuitorul a înțeles a subordona, unei cereri de separațiune de patrimoniu, validitatea luării inscripțiunii: prin cuvintele „care cer separațiune de patrimoniu” întrebuintate în art. 1743, legiuitorul a înțeles a zice: acei care au dreptul să ceară separațiunii de patrimoniu, sunt creditorii și moștenitorii defunctului. De s'ar cere neapărat intentarea acțiunii în separațiune de bunuri, s'ar face anevoioasă conservarea dreptului de preferință, căci acțiunea trebuind îndreptată contra creditorilor personali ai moștenitorilor, aceștia nu sunt cunoscuți în tot-d'auna.

Equitatea cere ca, între un achizitor nou al unui imobil, rămas grevat de o sarcină pe care era în măsură să o cunoască, și de care s'a ținut seamă la fixarea prețului vânzării, și între creditorul moștenirii ce a luat inscripție, să se dea preferință celui din urmă.

S-au ascultat d-l avocat Țicu Ștefănescu și C. Dicescu, din partea reclamantului H. I. Borănescu și d-l avocat N. Ath. Popovici din partea intimaților Paulina și St. Ștefu,

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de H. I. Borănescu prin petițiunea reg. la No. 11653/97, prin care tinde la radierea inscripțiunii hipotecare luată de Paulina și St. Ștefu asupra casei din calea Văcărești No. 191, în anul 1896 Ianuarie 3;

Având în vedere actele prezentate de părți și desbaterile urmate;

Având în vedere că din toate aceste acte și desbateri se stabilesc în fapt următoarele: în anul 1889, Matei Vlădescu împrumutând de la Alexandrina Vulpescu suma de lei 12000, hipotecează pentru garantarea acestei sume o vie situată pe moșia Văcărești, prin actul autentificat de acest trib. secția de Notariat la No. 5778/89; mai târziu, în 1892, această creanță fiind cedată defendorilor de astăzi Paulina și Ștefan Ștefu, prin actul autentificat la No. 1778/92, aceștia pentru realizarea creanței lor, pune în vânzare via hipotecată; cum însă din prețul rezultat nu s'a putut acoperi întreaga sumă datorită, defendorii cer în 1896, după ce murise debitorul lor Matei Vlădescu, și obțin în calitate de creditorii ai acestuia o inscripțiune hipotecară, pentru garantarea restului creanței, asupra casei din calea Văcărești 191, rămasă pe urma defunctului Vlădescu; dar cu toată această inscripțiune, moștenitorii lui Matei Vlădescu vând acest imobil reclamantului de azi H. I. Borănescu, care vroind la rândul său să hipoteceze, casa, dă peste inscripțiunea luată de defendori, și de aci cererea de față;

Având în vedere că motivele invocate azi în instanță de H. I. Borănescu, în susținerea cererii sale de radiere, sunt două și anume:

1) Că inscripțiunea luată de Paulina și St. Ștefu asupra casei din calea Văcărești 191, a fost luată peste termenul de șase luni prevăzut de art. 1743 c. civil;

2) Că ea s'a luat fără să se fi făcut mai întâi o cerere principală în separație de patrimoniu, contra moștenitorilor lui Matei Vlădescu.

Asupra primului motiv:

Considerând că legiuitorul vroind să asigure drepturile creditorilor unui defunct, în averea rămasă pe urma debitorului lor, le-a acordat, față cu creditorii personali ai moștenitorilor lui, un drept de preferință, și le-a impus pentru conservarea acestui drept, prin art. 1743 c. c., obligațiunea de a face să se înscrie în registrele publice de ipotecă creanța lor, în termen de șase luni de la deschiderea succesiunii debitorului lor; declarând în același timp nule orice acte de ipotecă sau înstrăinare făcute în întrul acestui termen asupra averii succesoriale;

Considerând însă că legiuitorul nostru ținând să împace equitatea cu interesul circulațiunii bunurilor, n'a vroit să declare decăzut din drepturile sale pe un asemenea creditor privilegiat, numai prin trecerea acestui termen de șase luni, și-a permis din contra tutul creditorilor privilegiați, obligați la formalitatea inscripțiunii, ca să înscrie creanța lor și după șase luni de la deschiderea succesiunii, reducând însă în acest caz efectele unei atare inscripțiuni, ca re numai dă creditorilor drept de preferință de cât față cu cre-

ditorii hipotecari posteriori înscripțiunii luată, ca și or-cărui creditor hipotecar ;

Că art. 1745 c. c., care nu face nici o deosebire între creditorii privilegiați, este clar și nu lasă nici o îndoială în această privință ;

Că de altminteri, doctrina și jurisprudența n'au esitat de loc a decide că privilegiul creditorilor defunctului, ca și al legatarilor, se poate înscrie în mod valabil și după șase luni de la deschiderea succesiunii, având însă în acest cas valoarea unei simple ipoteci, opozabilă numai creditorilor posteriori ;

Că așa fiind, primul motiv este neîntemeiat.

Asupra celui de al doilea motiv :

Considerând mai întâi că în speță este fără interes a se mai cerceta dacă dreptul creditorilor unui defunct de a cere separațiunea bunurilor constituie sau nu un privilegiu propriu-zis, adică dacă conferă chiar dreptul de a urmări un imobil în mâinele ori cărui deținător, sau numai un drept de preferință asupra prețului, cum pretinde reclamantul ;

Că singura chestiune ce este de rezolvat în speță, cu privire la cel de al doilea motiv al cererii, aste aceea de a se ști dacă înscripțiunea ce a luat creditorul unui defunct, în averea acestuia, fără să fi făcut în același timp și o cerere principală în separație de bunuri, este valabil luată sau nu ;

Considerând că legiuitorul nostru, după ce a acordat prin art. 781 Cod. Civil creditorilor unui defunct dreptul de a cere în contra creditorilor personali ai eredelui separațiunea de bunuri, declarând că în ce privește imobilele acest drept se poate exercita în tot timpul cât ele se găsesc în mâna eredelui, când s'a ocupat apoi de modul cum se conservă privilegiile, a impus prin art. 1743 același cod, creditorilor cari cer separațiunea de bunuri, ca și tutulor celor-l'alți creditori privilegiați, obligațiunea de a face să se înscrie în registrele publice de sarcini, creanța lor, asupra imobilelor succesiunii ;

Considerând însă că el n'a înțeles să reglementeze prin acest din urmă articol însuși privilegiul separațiunii de bunuri, și să subordoneze existența unui asemenea privilegiu la condițiunea de a se face numai de cât o cerere principală în separație de bunuri, într-un câț, pe de o parte, acest articol vorbește și de legatari, despre cari legiuitorul nu s'a ocupat în art. 781 Cod. Civ., iar pe de altă din însuși textul legii nu rezultă de loc că o cerere principală în separație de bunuri este necesară pentru existența și conservarea privilegiului creditorilor unui defunct ;

Că legiuitorul n'a înțeles să declare de cât, că și privilegiul separațiunii de bunuri se conservă tot prin luarea unei înscripțiuni hipotecare ; și prin cuvintele cari cer separațiunea de patrimoniul, întrebuintate în art. 1743 Cod. Civil, a înțeles să zică, de sigur, acei cari au dreptul să ceară separațiunea de bunuri, adică creditorii defunctului și legatarii, căci în adevăr privilegiul acesta, pe care de altminteri legiuitorul nu'l numără printre cele-l'alte privilegii asupra imobilelor în art. 1737 Cod. civil, nu stă numai de cât în faptul de a fi cerut printr'o osebă cerere principală separațiunea bunurilor, ci în dreptul ce au creditorii unui defunct de a o cere ; și pentru a fi prepreferit creditorilor personali ai erede-

lui, asupra prețului imobilelor succesiunii, dacă numai atâta drept conferă privilegiul separațiunii, este destul a manifesta intențiunea de a fi preferit, adică de a evita concursul periculos al acestor creditori, și aceasta nu se poate mai bine face, din punct de vedere al utilității practice, de cât prin înscrierea creanței în registrele publice, singurul mijloc de alt-fel prevăzut de lege pentru a avertisa pe cei ce vor fi având vre-un drept asupra imobilului în care s'a luat înscripțiunea ;

Considerând apoi că o asemenea condițiune ar depărta cu totul scopul legiuitorului, și ar face imposibilă sau cel puțin dificilă conservarea privilegiului separațiunii de bunuri, într-un câț cererea de separațiune trebuind a fi făcută numai în contra creditorilor eredelui, de și această părere este în parte contestată, creditorii defunctului s'ar găsi în imposibilitate d'a o face, și prin urmare s'a conservat privilegiul lor, atunci când creditorii eredelui n'ar fi cunoscuți ;

Că de altminteri, întreaga doctrină și jurisprudența admite că cererea în separațiune de patrimoniul poate să urmeze înscrierii privilegiului ; și dacă este așa, părerea că conservarea acestui privilegiu este subordonată la condițiunea unei cereri principale în separațiune de bunuri, nu mai are valoare, căci dacă se poate înscrie înainte d'a se fi făcut o cerere în separație, și este bine înscris, atunci privilegiul există și se conservă din acest moment, și ar fi dar imposibil a tăgădui efectele unei asemenea înscripțiuni, când s'ar întâmpla ca în intervalul de la luarea înscripțiunii și până la facerea cererii în separațiune, eredele să fi trecut imobilul în mâinele unui al treilea, pe câtă vreme legea n'a prevăzut o asemenea decădere ;

Că a se mai susține prin urmare, că dreptul de privilegiu al creditorilor unui defunct, în averea acestuia, nu ia naștere de cât prin faptul intentării unei acțiuni în separație de patrimoniul, și a se recunoaște în același timp, cum s'a făcut în speță, că se poate înscrie privilegiul separațiunii de bunuri chiar înainte d'a se fi făcut o cerere principală în separațiune, este a se pune într'o neînțeleasă și desăvârșită contradicție, de oare ce este știut că privilegiul nu e de cât accesoriul unei creanțe, și că nu se poate lua măsura de conservare a unui privilegiu care nu s'a născut încă ;

Considerând pe d'altă parte că este și rațional și equitabil, în lipsa unei declarațiuni esprese a legii, a impune mai bine nouului aquisitionar al imobilului o sarcină pe care era în măsură s'o cunoască și de care de sigur a ținut seamă la fixarea prețului vânzării, de cât a refusa, fără vre-un motiv legal sau juridic, unui creditor privilegiat efectele unei înscripțiuni luată în conștiințele legii ;

Că prin urmare, privilegiul separațiunii de bunuri există și să conservă numai prin înscrierea creanței în timp util, adică în condițiunile și cu consecințele prevăzute la art. 1743 și 1745 cod. civil ;

Ca așa fiind, cererea lui H. I. Borănescu este nefondată. Pentru aceste motive, ce s'au redactat de d-l judecător Alexandrescu,

In numele legii,
Respinge cererea.....

ss) C. Crăsnaru, Ar. Alexandrescu, N. C. Schina,

JUDECĂTORIA OCOLULUI SNAGOVU, JUDEȚUL ILFOV

Audiența de la 7 Decembrie 1898

Carte de judecată No. 807

Aretia N. Mișu cu General I. Oprescu

Autoritatea lucrului judecat rezultă numai din o hotărâre rămasă definitivă și care trebuie produsă în instanță de către partea ce o invoacă.

Acțiunea posesorie câtă să fie admisă, de îndată ce reclamantul a dovedit cerințele art. 60 din legea judecătorilor de ocoale: 1) dacă n'a trecut un an de la turburarea sa depozedare; 2) Dacă înainte de epoca turburării, reclamantul a posedat cel puțin un an; 3) dacă posesiunea lui întrunește condițiile cerute de art. 1846 și 1847 din codul civil.

Imprejurarea că între părți ar exista proces de hotărânicie nu împedecă judecata acțiunilor posesorii.

Judecata,

În urma concluziunilor ambelor părți și mai cu seamă a celor înscrise și depuse de defendorul d-l General I. Oprescu.

Având în vedere și actele de cercetare locală, cum și depunerile martorilor; simțind nevoie de o chibșuință mai îndelungată, în virtutea art. 89 al. 2, din legea judecătorilor de pace a dispus pronunțarea rezultatului pentru ziua de 7 Decembrie 1898, de oare-ce ziua de 6 Decembrie 1898, când era de drept a se pronunța este Duminică;

Astăzi 7 Decembrie 1898, zi fixată pentru pronunțarea rezultatului, în prezența numai a reclamantei reprezentată prin d-l avocat I. Georgescu, fiind lipsă defendorul, a pronunțat următoarea carte:

Asupra incidentului de autoritatea lucrului judecat.

Judecata,

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 1201 cod. civ. autoritatea lucrului judecat, exista atunci când a doua cerere în judecată are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză, și este între aceleași părți, făcută de ele și în contra lor, în aceeași calitate;

Considerând că în vara anului trecut 1897, pârâtul de azi a cosit și secerat grâu tot după aceeași porțiune de pământ, ca și în vara anului corent 1898; însă în vara anului trecut, a fost o primă turburare de posesiune, iar în vara anului corent, o altă turburare în posesiune;

Având în vedere că pentru turburarea în posesiune petrecută în vara anului trecut 1897, această judecatorie, a dat o carte de judecată condamnatoare pentru pârâtul de azi, contra căreia cărți pârâtul General I. Oprescu, a făcut apel la tribunalul Ilfov, care apel nu s'a tranșat, nici până astăzi, după cum singur recunoaște;

Considerând că autoritatea lucrului judecat, nu se poate recunoaște, de cât hotărârilor rămase definitive; prin urmare, o hotărâre care este supusă apelului, sau

pendinte în apel, nu constituie lucrul judecat (Cass. s. unit. No. 339, 1883 B. 1883, p. 933. Cass. sect. I, No. 435, 1883, B. 1883 p. 1186);

Având în vedere că pârâtul astăzi în instanță se mărginește a ridica acest incident, fără a putea proba cu succes că apelul făcut în potriva cărții, dată în vara anului trecut 1897, pentru turburare de posesiune i-a fost admisă de tribunal, hotărârea a rămas definitivă și prin urmare autoritatea lucrului judecat există.

Pentru aceste motive,

Judecata,

Respinge incidentul ridicat de pârât în privința autorității lucrului judecat,

În fond,

Judecata,

Asupra acțiunii civile de față:

Având în vedere lucrările din dosar, concluziunile scrise și orale ale ambelor părți;

Considerând că în specie, este vorba de o acțiune posesorie ale cărei fapte sunt următoarele:

D-na Aretia Mișu, cu autorizația soțului său N. Mișu, cheamă în judecată pe generalul I. Oprescu, spre a i respecta posesiunea moșiei sale Călugăreasca, ce i-a turburat-o în vara anului trecut 1898, prin cosirea fânului și secerarea grâului după proprietatea ce i aparține, plus daune interese, pentru acest fapt, suma de lei 600;

Având în vedere că, pentru ca o acțiune posesorie să fie admisă de judecată, în conformitatea art. 60 din legea judecătorilor de ocoale, pusă în aplicare la 1896 Iulie I, se cer 3 condițiuni:

1) Dacă n'a trecut un an de la turburarea sa depozedare;

2) Dacă reclamantul dovedește că înainte de această epocă, el a posedat cel puțin un an;

3) Dacă posesiunea lui însușește condițiunile cerute de art. 1846 și 1847 din codul civil;

Considerând că examinând procesul-verbal de cercetare locală, încheiat în ziua de 31 Octombrie 1898, atât din convingerea proprie și de-visu a judecății, cât și din recunoașterea făcută de defendorul generalul Oprescu, se constată până la evidență, că d-sa a cosit și secerat, grâu, după pământul în litigiu;

Având în vedere că, din depozițiunile martorilor Vasile Dragne și Ioniță Ștefan, cari au prestat jurământul pe Sf. Cruce, conform art. 196 proc. civ., se constată asemenea până la evidență, că în vara anului 1898, d. general Oprescu, a cosit și secerat grâu după proprietatea reclamantei;

Considerând că, mai înainte de a comite această turburare de posesiune, reclamanta a fost absolut stăpână pe terenul ce azi e în litigiu, după cum o spune chiar martorii;

Având în vedere că, pârâtul atât în partea finală a concluziunilor scrise, cât și în cele orale, susține că

I N F O R M A Ț I U N I

In numărul viitor se va publica ca revistă un important studiu relativ la *art. 7 § 5 din Constituțiune*, datorit penei d-lui I. Ionescu-Dolj, Magistrat la Tribunalul Huși.

Zilele trecute d-l C. I. Stoicescu, Ministru de Justiție a depus pe biurul Senatului un proiect de lege pentru a se acorda d-nei *Maria G. Filitti*, văduva defunctului G. Filitti, fost procuror general la Inalta Curte de cașație, o pensiune lunară de 450 lei, pe lângă suma ce i se servește de casa pensiunilor.

Această pensiune care se va plăti din casa statului, este reversibilă asupra fiicei sale Zoe până la căsătorie.

Ar fi de dorit ca acest proiect de lege să fie cât mai repede votat de corpurile legiuitoare, căci văduva și fiica fostului Procuror General al Inaltei Curți de cașație, nu numai că se găsec în absolută lipsă de mijloace, dar au rămas să plătească și câte-va mii lei unor creditorii ai răposatului, cari și ei la rîndul lor sunt săraci și au nevoie a fi plățiți, pentru a rămâne neatinsă memoria acestui distins magistrat.

Zilele trecute s'au depus pe biurul senatului, de către d-l C. I. Stoicescu, un proiect de lege pentru modificarea cărței III din legea comercială.

Prin acest proiect se desființează cu totul instituția judecătorului comisar rămânând singur judecătorului sindic sarcina d'a lucra în falimente. Quota concordatară obligatorie se ridică de la 40 la 60%.

In unul din numerile viitoare directorul nostru, d-l Chebacpi, se va ocupa de acest proiect.

In cursul acestei săptămâni, tot de către d-l Stoicescu, ministrul de justiție, se va depune pe biurul Camerei un proiect de lege, ce s'a întocmit, prin care Instituția Corpului de Portărei se reorganizează în sensul că ei vor avea a fi retribuți de către Stat iar nu ca până azi din aceea-ce încasează. Taxele vor avea a se încasa în timbre pentru orice operațiune iar ca condiții de admisibilitate în aceste funcțiuni se va cere diploma de licențiat în drept.

Așteptăm să vedem acest proiect pentru a ne arăta și noi părerile.

In cursul acestei săptămâni va apare :

Volumul V TRATAT TEORETIC SI PRACTIC de PROCEDURA CIVILĂ cuprinzând : *Art. 138—238* : Desdaunări și cheltueli ; Hotăririle date în lipsă și opozițiuni ; Procedurile preparatorie și probatorie în general : Verificarea scriptelor, cercetarea prin martori, experți, cercetări în fața locului, interogator, jurămint, cererea reconvențională, intervențiune, suspensiune, perempțiune și începerea judecăților. Regulare de competență ; Trimiterea la un alt tribunal ; Recusațiune, de Dimitrie Chebacpi, Doctor în drept, avocat.

Se va expedia contra mandat său timbre postale adresate d-lui D. Chebacpi, str. Plantelor No. 39.

cosirea și secerarea a făcut'o pe proprietatea sa, căci zice dînsul cu ocaziunea tăerei arborilor, celor vechi ce au format hotarul între proprietatea sa și a d-nei Mișu, și facerea de pârât a altor hotare noui, s'a format, proces atât din partea d-nei Mișu, generalului Oprescu, cât și din partea generalului d-nei Mișu, că procesul făcut de d-na Mișu, pentru menținerea Statuquoă hotărniciei vechi, s'a tranșat în favoarea d-lui general, fără însă a proba, cu nici un act, iar procesul făcut de d-l general, d-nei Mișu, este încă pendinte la tribunal și netranșat ;

Considerând că, este necontestat, dacă generalul I. Oprescu, a făcut la rîndul său, d-nei Mișu, proces pentru confirmarea hotarelor, ce le-a format dînsul din nou, și pe care le-a pus în proprietatea d-nei Mișu, (căci tocmai pentru terenul ce există între vechile hotare și nouile hotare părțile discută azi,) nu s'a terminat la tribunal, și deci nu se știe, dacă va fi sau nu confirmată noua hotărnicie; până la definitivă tranșare, din partea tribunalului, pârâtul de azi, nu putea sub nici un motiv să aducă turburare reclamantei, în acest teren ;

Avînd în vedere că, pârâtul prin conclusiunile scrise mai susține, că în conformitatea art. 13 ult. alin. al legii judecătorilor de ocoale din 1894, când există un proces în petitoriū nu se poate judeca în posesoriū, apoi aci nu este vorba de cât de posesoriū, căci reclamanta prin acțiunea sa cere a 'i se respecta posesiunea turburată continuă de către pârât iar nici cum cere de la pârât vr'o revendicare, deci nici acest punct ce'l sulevă defendorele nu 'și poate avea locul ;

Considerând că, în ceia-ce privește daunele interese cerute de reclamantă, fiind prea exagerate în raport cu faptul comis, judecata în aprecieri 'i acordă suma de lei 400 ;

Deci acțiunea reclamantei se găsește justă și bine întemeiată.

Pentru aceste motive, vîzînd și disp. art. 1169, 1170 cod. civil și 60 legea jud. ocoale; În numele legi, hotărăște:

Admite ca fondată acțiunea posesorie intentată de d-na Aretia N. Mișu, prin petițiunea registrată la No. 5027 din 1898, contra generalului I. Oprescu;

Obligă pe numitul general a 'i lăsa liberă și neturburată pacinica posesiune a șease pogoane și două prăjinii, moșia reclamantei Tărtășești-Călugăreasca în timp de opt zile, de la somația de executare, după ce această carte va rămâne definitivă ;

Condamnă pe defendor către reclamantă la suma de lei patru sute daune interese, cât s'a apreciat de judecată, cu trei-zeci lei cheltueli de judecată, osebit timbrele ;

Cartea se pronunță cu dreptul de apel, conform legii. Dată și citită în ședința publică de azi 7 Decembrie 1898 în Atârnați.

p. judecător (s.s.) V. Cioflan.

Grefier, (s.s.) T. Dumitrescu.